

Pěchota u nás a v cizině.

Kapitán děl. Karel Gruncl:

Německé zkušenosti z manévrů s protitankovou obranou pěchoty.

Na podzim r. 1937 v manévrech říšské armády byly zkoušeny mimo jiné také nové protitankové zbraně pěchoty. Zkušenosti líčí anonymní autor (šifra 73) v Militär Wochenblattu čís. 18/1937.

Obrana: Záležela především ve vhodné volbě postavení. V pásmech příznivých pro postup nepřátelských obrněných vozidel byla vytvořena přehrada z umělých i přirozených překážek a z palby protitankových zbraní rozmístěných do hloubky v sestavě pěchoty. Protitankové zbraně byly umístěny tak, aby byly chráněny proti přímému nájezdu a mohly působit ve všech směrech. Útok nastal v mlze. Bylo slyšet motory jedoucích tanků. Protitankové zbraně nemohly střílet, v husté mlze nebylo vůbec vidět cílů. Teprve na vzdálenost 70—80 m k přednímu okraji hlavního postavení začaly jednotlivé protitankové zbraně palbu. Tankům se podařilo vniknout do hlavního postavení.

Útočník bude využívat právě takových příznivých okolností, jako je mlhavé počasí, aby se mohl nerušeně přiblížit k obrannému postavení nepřítele nebo použije přímo i umělé mlhy.

Proti takovým případům musí být pěchota vybavena větším počtem protitankových zbraní, které by zahájily palbu zblízka (asi na 100 m). Autor článku šifra 73 požaduje, aby v obraně měla každá četa pěchoty aspoň jednu lehkou protitankovou zbraň.

V ú t o k u: Velitel musí mít jak při postupu na cíl, tak i na cíli pohotově protitankové zbraně, aby mohl zastavit protiútok nepřátelské útočné vozby.

Před manévry německé armády na podzim r. 1937 předcházely husté deště, polní cesty se změnily v moře bláta a terén byl velmi měkký. Jednotlivé protipancířové zbraně sice stačily ruchu poměrně dosti rychle postupující pěchoty, která byla podporována dělostřelectvem. Většina protipancířových zbraní uvázla však v blátě (podvozky německých protipancířových zbraní jsou na pneumatikách) a nemohla pěchotě stačit. V rozhodném okamžiku útoku, když útočící pěchota obránce tísnila, objevily se tanky obrany, provádějící protiútok. Jen několik protitankových zbraní útočníka, které měly příznivější terén v postupu, mohlo zahájit palbu. A tak pěchota byla zase v kritickém okamžiku bez účinné podpory protipancířových zbraní. Také v tomto případě byly snad výjimečné povětrnostní poměry. Je tedy zřejmo, že otázku dopravy protitankových zbraní v těžkém terénu je nutno ještě velmi pečlivě studovat.

V ústupovém boji: Je nutno volit výhodná postavení pro obranu proti útočné vozbě, zatarasovat cesty a zpomalovat nájezdy nepřátelských obrněných vozidel. Zadním vojem je třeba přidělit protipancířové zbraně.

V německých manévrech r. 1937 bylo použito zadního voje, který na široké poměrně frontě měl zdržovat postup nepřítele. Zadnímu voji byly přiděleny jednotlivé protitankové zbraně rozptýleně po celé šířce fronty a daleko od sebe. Nepřítel zdržovaný palbou předvojů a dělostřelectva postupoval zvolna. Náhle však vystihl situaci a poznal, že proti němu jsou jen slabší prvky, kryjící ústup hlavních sil do obrany. Rozhodl se proto rychle prorazit a zabránit hlavním silám přípravu obrany. K tomu účelu použil útočných vozů. Poznalo se, že jednotlivé protitankové zbraně roztroušené daleko od sebe po frontě, nestačí tanky zadržet. Pěchota byla zase proti tankům bezbranná. Vynikl tu znovu nedostatek protitankových zbraní u pěchoty a potvrdil se zase požadavek, aby aspoň každá četa pěchoty měla jednu lehkou protitankovou zbraň.

Za přibližování: I když předvoj předchází útočná vozba, je nutno přidělit předvoji protitankové zbraně, organisovat pozorování a stanovit smluvená znamení pro protitankový poplach. Protitankové zbraně musí být pohotově, aby včas zasáhly, jednotky pak, aby se rozvinuly a využily krytů. O manévrech německé armády 1937 postupovaly předvoje v hornatém a silně zalesněném terénu, kde bylo málo dobrých komunikací, a ty byly ještě úzké. Vlastní útočné vozby ani protitankových zbraní nebylo možno u předvojů téměř použít, poněvadž útočná vozba a protitankové zbraně nemohly v hornatém terénu na úzkých komunikacích předvoje předjet. V této situaci narazil předvoj na nepřítele, který použil hned útočných vozů, jež znemožňovaly obsazení důležité části terénu potřebné pro postup. Jen jediné protitankové zbraně se podařilo předjet v čelo předvoje. Sama však mnoho nemohla, a tak byla pěchota předvoje opět proti útočným vozům bezmocná.

Veškeré tyto poznatky z manévrů dávají dosti námětů k úvahám a určují tyto požadavky: Vybavit pěchotu protitankovými zbraněmi, které si může nést pěchota sama. Poněvadž útočná vozba bude působit hromadně a nikoliv jednotlivě, je také třeba, aby proti ní byla vybavena pěchota velkým počtem speciálních lehkých protitankových zbraní.

Šifra 73 se táže: „Proč máme opět čekat teprve na zkušenosti krví draze zaplacené?“ Manévrové zkušenosti jasně dokázaly, že protitankové zbraně v takovém počtu, jak jsou dnes u pěchoty, naprosto nedostačují. Právě tak jako kulomety, musí být i protitankové zbraně u pěchoty rozčleněny v náležitě hustotě do šířky i do hloubky fronty, aby co možná hustou (soustředěnou) palbou mohly zadržet útok útočné vozby. Z toho plyne, že nejméně každá pěší četa musí mít jednu lehkou protitankovou zbraň, kterou by neslo mužstvo.

Moderní pěchotě patří ještě další protitanková zbraň — mina. Dobrý účinek min proti útočné vozbě je již všeobecně znám. Miny jsou stále ještě lepším prostředkem, než protitankové zbraně. Ženisty nebudeme mít vždy po ruce. Proč by na př. ve vylíčených případech nemohla pěchota nastražit rychle protitankové miny sama? Každý pěší prapor by měl být vybaven v dostatečné míře protitankovými minami.

Praktické zkušenosti tedy ukazují, že dosavadní aktivní protitankovou obranu je nutno u pěchoty dostatečně zhuštít. Dosáhneme toho jen tehdy, když pěchotu prvních sledů vybavíme dostatečným počtem účelných a účinných protitankových zbraní.

V článku šifry 73 je mnoho poplašné pravdy a stojí skutečně za hluboké úvahy a rychlé rozhodování.

Literární přehled.

Major von Tippleskirch a Hauptmann von Peter: **Das Panzerabwehrbuch**. Pokyny pro výcvik v rámci kanonové rotý proti ŮV. a návod k provádění bojového výcviku. 96 stran, velmi četné obrázky („správně — špatně“). Nákladem „Offene Worte“, Berlin W 35, červen 1937.

Kniha byla napsána na výslovné přání trupy. Trebaže byl vydán předpis 470/6 o výcviku kanonových jednotek proti ŮV., který jasně stanoví cíle a způsoby výcviku, přece bylo zjištěno, že výcvik byl prováděn různými způsoby. Nemá nahradit dosavadní předpisy, nýbrž má jen přispět k jich hlubšímu pochopení a poskytnout čtenáři pomůcku k praktickému výcviku této „mladé a hrdé zbraně“.

Dělí se na dvě části. První pojednává o technickém výcviku kanonových jednotek, druhá se zabývá stručně základy taktického použití. Trebaže dílo nemůžeme posoudit bez znalosti předpisu pro kanonové jednotky 470/6, přece v něm najdeme pokyny pro výcvik, které nejsou sice úplně nové, ale seznamují nás s metodou výcviku kanonových jednotek našeho souseda a nepostrádají zajímavostí.

Základní výcvik kanonových praporů divísi a kanonových rot pěších pluků je totožný, neboť jsou motorisovány. Výcvik nováčků trvá 16 neděl. Autoři doporučují, aby prvních 9 neděl byli nováčci podrobeni společnému výcviku a potom byl zařazení podle svého budoucího určení. Výcvik s kanonem počíná ve 4. týdně. Je výhodné, aby nováčci již v 2. týdně základního výcviku střelili z kanonu redukováným střelivem na cíl, na vzdálenost 25—50 m, a tímto zábavným způsobem se seznámili s novou zbraní a získali k ní důvěru.

Nejdůležitějším vojínem kanonové rotý je střelec. Proto je nutno při výběru mužstva na střelce a výcviku střelce věnovat velkou pozornost. V boji kanonu s tankem rozhodují vteřiny. Proto je nutné za střelce vybrat vojína chladnokrevného, bystrého, odvážného a spolehlivého. Jinak je hodnota kanonu problematická.

Za přesunu je kanon zavěšen za motorovým vozidlem. Pohyb kanonu tahem obsluhy se děje výjimečně. Při výcviku je třeba přihlížet k rychlému zaujímání palebného stanoviště z vyčkávacího stanoviště, na rychlý postup přískoky z krytu do krytu. Přesun kanonu tahem mužstva je bojová činnost a nikoli pořadový výcvik. Obsluha si musí zvykat zatížení jako v boji. Proto truhlíky s granáty zatížit pískem na předepsanou váhu.

Obsluha kanonu musí ovládat svou činnost s naprostou jistotou. Pořadí jednotlivých úkonů musí být v pravém slova smyslu nadřeno.

Aby byl zasažen rychle se pohybující tank, je třeba, aby střelec rychle a jistě odhadl vzdálenost a rychlost vozidla v různých směrech jízdy, rychle a spolehlivě rozpoznal nepřátelské vozidlo od vlastního. Cvičení sloužící tomuto účelu musí být prováděna za každého počasí, za různé denní doby, v různém terénu a s plynovou maskou. Střelec musí odhadovat vzdálenosti a rychlost vozidla úplně podvědomě. To je základ úspěšné střelby.

Odhadujeme jen vzdálenosti, o které jde při boji s ŮV. Jako cíle slouží motorová vozidla, které nováček zná. Doporučuje se vzít k tomuto cvičení kanony, aby nováček měl možnost pozorovat cíl záporným dalekohledem.

Po odhadování vzdáleností následuje odhad rychlosti na tytéž cíle. Nejdříve od-